

Zasady działania ONZ na rzecz osób starszych

Dodać życia do lat, które zostały dodane do życia

Zgromadzenie Ogólne ONZ:

Doceniając wkład, jaki wnoszą osoby starsze w życie społeczeństw,

Uwzględniając fakt, że w Karcie NZ narody deklarują, między innymi, wolę przywrócenia wiary w podstawowe prawa człowieka, w godność i wartość osoby ludzkiej, w równe prawa mężczyzn i kobiet oraz dużych i małych narodów, a także wolę propagowania postępu społecznego i lepszego poziomu życia w warunkach większej wolności;

Mając na uwadze rozwinięcie tych praw w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowym Pakcie Praw Ekonomicznych, Społecznych i Kulturowych, Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz innych dokumentach dotyczących zapewnienia stosowania powszechnych praw wobec poszczególnych grup społecznych;

W zgodzie z Międzynarodowym Planem Działań W Kwestii Starzenia Się Społeczeństw przez Światowe Zgromadzenie Na Temat Starości i zaaprobowanym przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w rezolucji 37/51 z 3 grudnia 1982 roku,

Dostrzegając ogromne różnice w sytuacji osób starszych - nie tylko w różnych krajach, ale również w skali jednego kraju i pomiędzy jednostkami - które to różnice wymagają stosowania szeregu odmiennych rozwiązań,

Mając świadomość, że we wszystkich państwach ludzie dożywają zaawansowanego wieku w coraz większej liczbie i coraz lepszym zdrowiu;

Uwzględniając badania naukowe, które obalają wiele obiegowych przekonań na temat nieuchronności i nieodwracalności negatywnych skutków starzenia się,

W przekonaniu, że w świecie, w którym rośnie liczba i udział osób starszych w ogólnej populacji, należy stworzyć tym osobom starszym, które przejawiają chęć i zdolności, warunki do uczestnictwa w bieżącym życiu społecznym i przyczyniania się do jego rozwoju.

Mając na względzie fakt, że trudna sytuacja rodzin zarówno w krajach rozwiniętych jak i rozwijających się wymaga udzielania pomocy rodzinom opiekującym się niedołączonymi starszymi osobami.

Mając na uwadze standardy określone w Międzynarodowym Planie Działań W Kwestii Starzenia Się Społeczeństw oraz konwencjach, zaleceniach i uchwałach Światowej Organizacji Pracy (ILO), Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) i innych agend ONZ;

zachęca Rządy do korzystania z wszelkich możliwości włączenia poniższych zasad do ogólnokrajowych programów.

Niezależność

1. Osoby starsze powinny mieć dostęp do odpowiednich zasobów żywności i wody, schronienia, odzieży i opieki lekarskiej poprzez zabezpieczenie dochodów, wsparcie ze strony rodziny i społeczności oraz formy samopomocy.
2. Osoby starsze powinny mieć możliwość znalezienia zatrudnienia lub innych form zarobkowania.
3. Osoby starsze powinny mieć możliwość uczestnictwa w decydowaniu o terminie i tempie rezygnacji z pracy.
4. Osoby starsze powinny mieć możliwość korzystania z właściwych programów edukacyjnych i szkoleniowych.
5. Osoby starsze powinny mieć możliwość życia w warunkach, które zapewniają bezpieczeństwo i które można dostosować do indywidualnych preferencji i zmiennego poziomu psychofizycznej sprawności.
6. Osoby starsze powinny mieć możliwość zamieszkiwania w domu tak długo, jak jest to możliwe.

Uczestnictwo

7. Osoby starsze powinny utrzymywać więzi ze społeczeństwem, brać aktywny udział w formułowaniu i realizacji programów mających bezpośredni wpływ na ich warunki bytowe, a także powinny dzielić się swoją wiedzą i doświadczeniem z młodszymi pokoleniami.
8. Osoby starsze powinny mieć możliwość poszukiwania i korzystania z form służby na rzecz swoich społeczności oraz możliwość pracy jako wolontariusze na stanowiskach zgodnych z ich zainteresowaniami i możliwościami.
9. Osoby starsze powinny mieć możliwość zakładania ruchów lub stowarzyszeń osób starszych.

Opieka

10. Osobom starszym należy się opieka ze strony rodzin i społeczności oraz ochrona zgodna z systemem kulturowych wartości poszczególnych narodów.
11. Osoby starsze powinny mieć dostęp do opieki medycznej służącej utrzymaniu lub odzyskaniu optymalnego poziomu fizycznej, umysłowej i emocjonalnej aktywności jak również zapobieganiu chorobom lub opóźnianiu ich nadejścia.
12. Osoby starsze powinny mieć dostęp do usług socjalnych i prawnych dla wzmocnienia swojej autonomiczności, ochrony i opieki.
13. Osoby starsze powinny mieć możliwość korzystania z właściwych form opieki instytucjonalnej zapewniającej ochronę, rehabilitację oraz społeczną i umysłową aktywizację w humanitarnym i bezpiecznym środowisku.
14. Osoby starsze powinny mieć możliwość korzystania z praw człowieka i podstawowych swobód w trakcie przebywania w instytucjach zapewniających schronienie, opiekę lub pomoc medyczną, włączając w to pełne poszanowanie ich godności, przekonań, potrzeb i prywatności, a także prawa do decydowania o formie opieki i jakości życia.

Samorealizacja

15. Osoby starsze powinny mieć warunki, by w pełni rozwijać swój potencjał.
16. Osoby starsze powinny mieć dostęp do edukacyjnych, kulturalnych, duchowych i rekreacyjnych zasobów społeczeństw.

Godność

17. Osoby starsze powinny mieć możliwość życia godnego, bezpiecznego i wolnego od wyzysku oraz fizycznej lub umysłowej przemocy.
18. Osoby starsze powinny być traktowane godnie niezależnie od wieku, płci, rasowego lub etnicznego pochodzenia, ułomności lub innej cechy i powinny być szanowane bez względu na ich ekonomiczną przydatność.